

השבת של רבי נחמן חברסלב

כָּל מַה שְׁמַתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַצְּדִיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (ק"ל מ"ב, סז)
טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם** מאומן לזכות לכל הישועות

שבת ויקרא

ונפש כי תקריב קרבן מנחה... (ב, א)

עיקר התשובה היא בחינת קרבן מנחה, בחינת קרבן עני בחינת תפלה לעני, דהינו שיבטל גאותו לגמרי וידע שפלותו באמת. וכל ידיעת והרגשת שפלותו וקטנותו, ופגמיו המהרבים לא יהיה לרעה חס ושלום, הינו שלא יתרחק על ידי זה ביותר, רק יבטח בחסדי ה' שיש תקוה גם אליו, שיכולין לזכות להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא, על ידי בחינת קרבן עני, שהוא אף על פי שאינו יכול להביא פר ואיל וכבש וכו', אף על פי כן מצא לו הקדוש ברוך הוא תפלה, שבימי עשירית קמח והיא חביבה מאד בעיני השם יתברך, ונאמר בה ריח ניחוח, ומעלה עליו הכתוב כאלו נפשו הוא מקריב. ובוה רמו לנו השם יתברך שרחמיו לא כלים לעולם, שאפילו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לו לפי מעשיו, כמו בעלי תשובה הקדמונים שהתענו וסגפו את עצמם הרבה, אף על פי כן חלילה למנע מחמת זה מתשובה, כי גם נקדה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה', כי היא בחינת קרבן עני ודל, שיקר מאד בעיני השם יתברך.

ועיקר הקרבן עתה הוא תפלה, שזה עיקר התשובה, כמו שנאמר: קחו עמכם דברים ושובו וכו', וכמאמר רבותינו ז"ל איני מבקש מכם אלא דברים. ועיקר חשיבות התפלה אצל השם יתברך היא גם כן תפלת עני כמבאר בזוהר הקדוש, כי כשאדם מרגיש עניותו ושפלותו בגשמיות וברוחניות, ושופך שיחו לפני השם יתברך בבחינת תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו, שישפך שיחו לפני השם יתברך כמו השופך מים, אפילו אם נדמה לו שהוא בלי שכל ובלי כונה הראוי, אף על פי כן את כל אשר עם לבבו ישפך שיחו לפני השם יתברך, בבחינת שפכי כמים לבך נכח פני ה', זה יקר מאד בעיני השם יתברך, ועל ידי זה יזכה לשוב ולהתקרב אליו יתברך, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני וכו', מכלל שראוי לבוהו. אך רחמיו יתברך רבים מאד ואינו מבזהו.

והכלל שבוה תלוי עיקר תקון התשובה לבלי לייאש את עצמו אפילו בדלי דלות, רק אף על פי כן יתגבר את עצמו בכל מה שיכול, שזה בחינת קרבן עני. ועצם החסד הזה מתגלה בכל דור ודור, על ידי הצדיקים הגדולים שממשיכין בחינת התנוצצות משיח, שעושה עצמו תמיד עני ואביון, בחינת עני ורוכב על החמור, והוא עוסק לתקן ולהושיע לכל העניים בבחינת יחוס על דל ואביון וכו'. ובאמת אי אפשר גלות בפירוש כלל עד היכן רחמיו ורובי סליחתו מגיע, רק כל אחד צריך להבין מעצמו שיחוס על עצמו תמיד, ואל יתייאש מן הרחמים לעולם, ואפילו אם תפלת העני הזה שבא בדלי דלות ושפלות ורובי פגמים כל כך, וגם מעט התפלה הזאת בעצמה גם כן אינה בשלמות, ומערבת בפסלת ובמחשבות מקלקלות הרבה, שבודאי אינה ראויה לעלות חס ושלום, אף על פי כן רבים רחמיו יתברך כל כך, עד שאפילו איך שהוא הקדוש ברוך הוא מרחם עליו ומקבלה, מאחר שמרגיש עניותו ומתגבר להתפלל ולשיח איך שהוא יכול, מתוך מרירות דמירות עניותו ודלותו. ולא עוד אלא שתפלה זאת מגיע תקונה דייקא עד אין קץ מסוף העולם ועד סופו.

וכל זה מרמז בדברי רבותינו ז"ל, שהפליגו כל כך במעלת קרבן העני, כמבאר הכל בפנים. (לקוטי הלכות - הלכות תפלת המנחה ז' - אותיות מ' מ"א מ"ב מ"ד לפי אוצר היראה - תשובה, י"ט)

מלח ברית אלקים ... (ויקרא ב, י"א)

אמרו רבותינו ז"ל: נאמר 'בריתי' במלח ונאמר 'בריתי' ביסורין. כי היסורין הם בחינת מלח, שפולטין מהאדם כל הדמים רעים, שמהם באין כל התאוות וכל החטאים, שמשם נמשכין כל הכפירות וכל הקשיות וחסרון אמונה. ועל כן כשזוכה על ידי יסורין להתעורר בתשובה ולפשפש במעשיו ולפתח ולנקב לבו האבן, שזה בחינת מליחה בכלי מנקב דייקא, אז זוכה על ידי זה לגרש ולפלט כל הדמים הרעים, שהם כל

מכתב

(ספר אפי הנחל ב' - מכתב מ"ב)

עצמי ובשרי, שחידד את אוזניו ולבבו לשמע נפלאות נוראות השיר והניגון של הצדיק האמת שעל ידו הוא מוציא כל הנפשות שנפלו בטעותים ומבוכות וקשיות ואפיקורסות וכפירות גדולות, ובהשיר והניגון הזה הוא רופא אותנו, את הבת מלכה, שהוא כלליות נפשות ישראל בתכלית השלמות. מלך המשיח יגן זה הניגון לעתיד ועל ידו יגלה נבוע אור ה' לכל באי עולם ויתקן כל העולם בשלמות בתכלית.

קבלתי אגרתך היקר לי מכל הון המלא דבורים קדושים ודברי ידידות ואהבה חזקה ואמתית, ואקוה כי בקרוב נזכה להתראות בשמחה בשבת אחים גם יחד ולקבל דין מן דין. זה עכשיו בעת עריכת מכתבי הגיע לי תרומתו מאה ל"י והיה לי מזה שמחה ונחת גדול על שזכה להיות בעזרי לתומכני. והנני נותן לכבוד מעלתו הרם תשואות חן ורב תודות מעמקא דלבאי, ישלם ה' פעלו הטוב, רפואה וישועה בגוף ובנפש לאורך ימים ושנים טובים, ויזכה לראות התגלות האמת בעולם, שיכירו וידעו כל יושבי תבל כי לה' המלוכה ומושל בגויים, ויעשו כְּלֵם אֲגֵדָה אחת לעשות רצונו בלבב שלם.

אי אפשר להתקרב ולדעת מה' יתברך על ידי שום חכמה, כי אם על ידי אמונה שהוא השער והפתח להתקרב ולדעת מה' יתברך באמת.

מען מוז דעביווין דאס וואסר וואס פון דארט וואקסט אמונה (צריכין לחתור המים שמהם גדלה האמונה). האדם צריך עצות עמקות בכל יום, דהינו לצעק ממעמקים מעמקא דלבא עד אשר יחתור וימשיך עצות עמקות המתחדשות בכל יום ועת בבחינת "גולה עמקות מני חשך", שעל ידם נמשך אמונה.

רבונו של עולם, אתה יודע כל מה שעובר על כל העולם בעניין האמונה הקדושה שהוא יסוד הכל, ובפרט מה שעובר על ישראל עם קדוש שהם כְּלֵם מאמינים בני מאמינים, אך אף על פי כן יש אלפים ורבבות מדרגות בעניין האמונה הקדושה, וכל הצרות וכל הגליות שעוברים על ישראל הכל על ידי פגם האמונה שהוא יסוד כל התורה כלה כאשר גלית אוזנו על ידי חכמי הקדושים (ובפרט מה שעובר עתה על ישראל אשר יצא הקצף מאתך ונגזרו כמה גזרות רעות על ישראל), או לנו על שברנו נחלה מכותינו, או מה היה לנו, או מה היה לנו, או מי יעמד בעדנו בעת צרה מרה כזאת, או מה נעשה לנו, או להיכן נברח, להיכן נווס לעזרה, ובפרט שנשמע שרוצים להוציא עוד חס ושלום גזרות קשות ורעות מאד רחמנא לצלן, וכְּלֵם כנגד דת ישראל, או אויב אוי ומר אוי ומר, וכל אלו הצרות כְּלֵם באים על ידי פגם אמונה.

אחי יקירי וחביבי כנפשי, אין אתה יוצא מלבי ואיני מסיח דעתי ממך בכל עת, אחי חביבי, דע והאמן שאני מוכן להקריב את חיי על מזבח אהבתנו האמתית עד בלי גבול. ה' יודע את לבי, כי נכסף נכספתי מאד בכל נפשי לטיל עמך יום יום בגן עדן של הצדיק האמת ההולך לפניו תמיד ועוסק עמנו בכל דור לתקנו ולקרבו ולהשיבנו לה' יתברך ולתורתו הקדושה באמת.

כתיבה וחתימה טובה וחיים ושלוש לך ולביתך. **ישראל דב אודערס**

שיחות

(ר' ישראל אודסה, זצ"ל - המשך)

מה זה חצות? בחצות צריכים לישון, ואחר כך הוא קם רבי ישראל (קרדונו), הוא הלך אפילו בחורף, אפילו בגשמים, הוא הלך להתבודד, לדבר עם השם יתברך ביער...

...אני לא ישנתי בזמן שהגיע חצות לילה, ראיתי מרבי ישראל (קרדונר), אפילו בזמן שהיה חולה הוא קם בחצות לילה והלך ביער ובכה לפני השם יתברך ודיבר עם השם יתברך, כל העולם לא ידעו מזה, רבנו הקדוש הוא נתן לנו התורה, שנזכה לקיים התורה והמצוות...

...הייתי רגיל לא לשתות ולא לאכול בזמן חצות, התרגלתי לא לאכול ולא לשתות קודם התפילה. הזמן חצות הוא שש שעות בלילה, תמיד, בחורף, בקיץ, שש שעות בלילה הוא חצות. בזמן חצות, אומרים חצות ואחר כך מדברים עם השם יתברך, יש התבודדות, אולי בלילה הוא נכשל, הוא נפל לאיזה תאוה, אז הוא היה מדבר, מספר לפני השם יתברך: "אני כך וכך, אכלתי, שתיתי, אני כך וכך", הוא בכה לפני השם יתברך שימחל לו ויעזור לו לקיים התורה...

...יש בקשות, "שערי ציון", סדר חצות ותפילות, לכל יום ויום, ליום ראשון, ליום שני, יום שלישי...

...רבנו הקדוש היה לו בן אחד שהוא היה המשיח, רבנו הקדוש נתן לו את השם, שלמה אפרים, מה זה שלמה? שלמה משיח בן דוד, ואפרים משיח בן יוסף... רבנו הקדוש נתן לנו תפילה, אצל העולם תפילה מה זה? אצלנו זה עיקר גדול...

...לדבר עם השם יתברך ולספר לו הכל, אולי נפל לאיזה תאוה, תכף לספר להשם יתברך: "רבונו של עולם. נפילתי, עשיתי כך וכך, תימחל לי, תעזור לי מעכשיו, שלא אעשה עוד כזה", אבל העולם לא יודעים, כל העולם לומדים ולא יודעים הדרך האמת והדרך הישר של רבנו ז"ל... אנשי רבנו היו צדיקים, וקיימו התורה במסירות נפש, כל דבר מהתורה מסר נפשו, וגם יש עוד הרבה לדבר ולספר, אבל אין לי כוח... בזמן חצות רבי ישראל (קרדונר) הוא היה מדבר עם השם יתברך והיה בוכה, עד שהוא נעשה צדיק, צדיק קדוש, היה אנשי רבנו, כל החיים שלהם היה חצות, זמן חצות, לקום בחצות ולספר להשם יתברך מה שעובר עליו, כל הנפילות, כל התאוות, הוא בכה לפני השם יתברך שיעזור לו להתגבר ולכבוש את היצר הרע...

...אני ראיתי רבי ישראל, רבי ישראל היה אומר "תיקון חצות", וגם כן תפילות ותהילים, מי ששמע התפילה של רבי ישראל, היה נעשה קדוש וטהור, צדיק קדוש וטהור, רבנו הקדוש, השיחות שלו: "אני נהר המטהר מכל הכתמים", שום צדיק לא אמר דיבורים כאלה, "אני נהר, המטהר מכל הכתמים", מכל התאוות, הוא מטהר אותנו... עכשיו אני זקן וחולה, וכואב לבי, היום אני רחוק מאד, אז אין לי כוח לעבוד השם, לומר תהילים, להתפלל בכוונה... אני התפללתי בכל כוחי, וגם כן יש הרבה לספר לדבר, אני לא יכול לדבר, איך הוא אמר תהילים, איך הוא התפלל, הוא היה תמיד עם השם יתברך, מקושר תמיד להשם יתברך באמונה ושמחה... הניגונים והריקודים, מאיפה הוא לוקח את זה? אבל אני ראיתי הריקודים שלו והניגונים שלו...

סיפור
(ספר ימי מוהר"י חלק ב' - סימן קטו, המשך)
... בדרך שאל אותי ר' אהרן הנוכר לעיל אם אין אתי איזה ספר חדש ובוזה החיה אותי ותכף השבתי לו שיש אתי ספר חדש שלא ראיתם אותו עדיין במדינה זו ושמו ספר לקוטי מוהר"ן וזה העניין החיה אותי מאד, ואמרת לי בלבי שבשביל זה לבד כדאי כל היסורים וטלטולים שיש לי שאני עכשיו כמו בגלות מצרים שאני נע ונד ומטלטל ומבלבל באלכסנדריא של מצרים אשר מעולם לא עלה על דעתי להיות כאן אבל כשאני זוכה להזכיר באלכסנדריא בשוק שם הספר של רבנו הנורא זכרנו לברכה, שבביל זה הכל כדאי כפי מה שאני מאמין ויודע קצת גִּלְת קִדְשֵׁת נוראות זה הספר וגדל הפעלות טובות ונוראות שעושה בעולם וכו' וכו', ואם לא הייתי בכאן מי יודע מתי היה נזכר זה הספר בכאן, ואם לא באתי כי אם בשביל זה די, בפרט שהבנתי תכף שעל ידי שאלה הזאת בודאי אזכה למכר כאן איזה ספר (וכן היה) וזה בודאי יקר בעיני מעל כל הון. והלכתי עמו עד לבית הבעל הבית ר' משה הנוכר לעיל ונכנס עמי אל העליה ורבי משה הבעל הבית לא בא לביתו עדיין ולא הייתה שם כי אם האשה וקבלה אותי בכבוד ברמיזה ותכף התפללתי מנחה, כי כבר פנה היום מאד ואחר מנחה נתיישבתי קצת היכן אני בעולם, ונחמתי את עצמי קצת, וחזקתי את עצמי לבטח בה' שיהיה הכל נכון בחסדו הגדול ואחר כך התפללתי מעריב וספרתי ספירת העומר וקדם שגמרתי בא

הבעל הבית ר' משה וקבל אותי בסבר פנים יפות וישבתי עמו על המציעות שלהם כדרכם ואחר כך בא ר' יוסף שאוכל שם גם כן אצל זה הבעל הבית, ושאר אנשים שכנים ודברתי עמם וקבלו אותי בכבוד ודברתי עמם מעניין הדרך מכאן לארץ ישראל וקצתם אמרו שצריכין ליסע דרך עיר דומיטא, שהוא עיר של מצרים וזה אומר ככה וזה ככה מתוך דבריהם הבנתי תכף שכפי הנראה יהא דרכנו מכאן לצידון ומשם לצפת תוב"בא [תבנה ותכונן במהרה בימינו, אמן], והיה לי זה לנחת ולסימן ישועה שאני מדבר תכף מדרך נסיעתי לארץ ישראל...

עצות ותפילות

(לקוטי עצות המבוארות - פורים, ב')

פורים הוא **הכנה לפסח**. היינו שעל ידי מצוות ושמחת פורים כראוי, זוכים להינצל מחמץ בפסח, וזוכים לקיים כל מצוות הפסח כראוי. (עצות המבוארות - פורים, ב')

● ועזרנו והושיענו להתענות תענית אסתר קודם פורים בקדשה גדולה, ולומר סליחות בכונה גדולה, ולצעוק ולזעוק אלך מאד מאד. ותפלת את לבבי שאזכה להרגיש כאב עוונותיי באמת בלבי, ועצם צרת נפשי אשר אין לשער, עד שאזכה לזעוק זעקה גדולה ומרה כראוי לי לזעוק לפי רבוי עוונותיי ופשעי העצומים, ופגמי הגדולים והרבים מאד, עד אשר יתעוררו רחמך עלי באמת, ותמחר להושיעני ולגאלני בעצמי, ותעשה את אשר בחקך אלך ואת מצוותיך אשמור באמת ובלב שלם. אבי מלכי יוצרי ובוראי ועושי, הורני הדרך איך להתחיל מבחינת קדשת פורים, כאשר רמות לנו על ידי חממך הקדושים, עזרני בדרך נס וישועה נפלאה ונוראה, בדרך חידוש נפלא ונורא, באפן שאזכה מעתה לשוב אלך בתשובה שלמה באמת. ואזכה להתחיל מחדש התחלה שלמה ואמתית בכל לב ונפש בעבודתך באמת, ותורני ותלמדני באמת ממה להתחיל ובאיזה דרך ועצה אזכה לשוב אלך באמת:

● רבונו של עולם, גדל העצה ורב העלילה, תקנני בעצה טובה מלפניך והושיעני מהרה למען שמך, באפן שאזכה מעתה לתשובה שלמה באמת כל ימי חיי, ולא אסור מעתה מרצונך ימין ושמאל. ואזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה, ולקיים כל המצוות וכל הדברים שבקדשה, ולעשות כל דבר ודבר במועדו ובזמנו, והכל אעשה יפה בעתו בקדשה ובטהרה גדולה. ותחזקני בשמחה וחדוה תמיד. ואזכה בכח הצדיקים האמתיים לגרש ולבטל ממני ומכל ישראל קליפת המן עמלק ימח שמו, ולהמשיך עלי קדשת הנס והישועה של פורים. ותרחם עלינו בכל דור ודור ובכל שנה ושנה, שנזכה לשמוח מאד מאד בימי הפורים בשמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה, ונזכה לקיים מצוות קריאת המגילה בקדושה ובטהרה גדולה ובשמחה רבה ועצומה; ונזכה להחיותנו בגדול עוצם הנס הנפלא והישועה הנוראה והעצומה הזאת, ולפרסומי נסא בפני כל עם ועדה, ונזכה לקיים מצוות משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, ומצוות סעודת פורים בשלמות גדול ובשמחה רבה ועצומה.

● ונזכה לקיים מצוות השכרות של פורים כאשר צוונו חכמינו זכרונם לברכה; ותעזרנו ותשמרנו שלא יזיק לנו השתייה והשכרות של פורים כלל, לא בגוף ולא בנפש, ולא נזיק שום אדם ולא שום דבר על ידי השכרות, רק נזכה על ידי השכרות של פורים לבא לתוך שמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה מאד, לתוך שמחה של פורים, אשר אז מאיר הארה נפלאה ועצומה שהוא הארת מרדכי, אשר אין דוגמתה בכל ימות השנה.

● ואזכה להיות שמח בכל לב, ולשמח גם אחרים, לשמח כל ישראל עמך בשמחת פורים בחדוה רבה ועצומה מאד מאד, נגילה ונשמחה בישועתך בשמחה אמיתית, באופן שיהיה לך לנחת ולרצון, ותקבל שעשועים גדולים משתייתנו ושמחותינו בפורים הקדוש; ונזכה גם עתה בכל שנה ושנה להנס הגדול והישועה הנפלאה של פורים, להכניע ולגרש ולעקור ולבטל מאתנו קליפת המן עמלק וזוהמתו הגדולה, ולמחות שמו וזכרו מן העולם, ולטהר עצמנו מזוהמתו בקדושה ובטהרה גדולה, ולהמשיך עלינו קדושת מרדכי ואסתר. ונזכה להמשיך שמחת פורים על כל השנה כולה, לשמוח תמיד בך בשמחה וחדוה רבה באמת, ועל ידי זה נזכה לקדושת וטהרת הפרה אדומה, ולקדושת פסח באמת.

ונזכה להיות בשמחה תמיד, ויקויים בנו מקרא שכתוב: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה לז):

228